



ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΟΤΕΡΗ ΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Περίοδος Β' • Έτος 41ο
Internet site: www.domnista.gr

Αριθ. φύλλου 427
e-mail: sylogos.domnistas@gmail.com

Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2022
Τηλ.: 6972253207

ΜΝΗΜΕΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ...

Κωνσταντίνου Αντ. Παπαδοπούλου
Συνταξιούχου Δασκάλου - Συγγραφέα

Εφέτος, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης εκατό (100) χρόνων από την Μικρασιατική Καταστροφή, γιορτάσαμε την θλιβερή αυτή επέτειο της μεγαλύτερης εθνικής τραγωδίας στην ιστορία του νεότερου ελληνισμού.

Σε παλαιότερα φύλλα του «ΕΥΡΥΤΟΥ» έχουν γραφεί σχετικά κείμενα για την Μικρασιατική Εκστρατεία και την Καταστροφή, ενώ ο Σύλλογός μας έχει εκδώσει και το βιβλίο του αείμνηστου **Κώστα Ν. Τσαπραζλή «Από τη Δομνίστα στο Καλεγκρότο και πάλι πίσω»**, το οποίο μάλιστα είχε εξαντληθεί και επανεκδόθηκε πρόσφατα.

Ο τίτλος του παραπάνω βιβλίου πολύ εύστοχος. Γιατί μέχρι εκεί, στο Καλεγκρότο, δηλ. προ των πυλών της Άγκυρας, οι Έλληνες μαχητές έφτασαν επιδεικνύοντας απaráμιλλο θάρρος και πρωτοφανή αντοχή, παρότι είχαν προηγηθεί μακρές και κοπώδεις πορείες σε άνυδρο και τελείως άγονο έδαφος. Αλλά ήταν εξαντλημένοι κυριολεκτικά και από την πείνα και τη δίψα. Κάτω από αυτές τις συνθήκες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν άτακτα. Έτσι, οι αιματοβαμμένες νίκες των Ελλήνων στο καταραμένο βουνό Καλε-Γκρότο μπορεί να συνιστούν μια εποποιία χωρίς προηγούμενο, πλην όμως χωρίς τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ο αγώνας εκεί ήταν λυσσώδης και οι μάχες φονικότατες. Ένα χρόνο μετά την τιτανομαχία στο «Μνημείο αυτό των βράχων», στις 27 Αυγούστου 1922 οι δυνάμεις του **Κεμάλ** εισήλθαν στη Σμύρνη, όπου επακολούθησαν όργια σφαγών και λεηλασιών.

Χιλιάδες Ελλήνων της Μικράς Ασίας εσφάγησαν, αιχμαλωτίστηκαν ή έγιναν πρόσφυγες. Ο ελληνισμός της Σμύρνης και της Μ. Ασίας χάθηκε οριστικά. Ένας πολιτισμός 3.000 ετών έγινε ερείπια...

Η ληξιαρχική πράξη του τέλους της ελληνικής παρουσίας στη Μικρά Ασία υπογράφηκε και επικυρώθηκε στις 24-7-1923 με τη Συνθήκη της Λοζάνης, με την οποία αποφασίστηκε η ανταλλαγή των πληθυσμών Ελλάδας - Τουρκίας. Υπολογίζεται ότι 1.250.000 πρόσφυγες ήρθαν στην Ελλάδα, ενώ εξοντώθηκαν 640.000 Έλληνες της Μ. Ασίας.

Αλλά και χιλιάδες φαντάροι μας έχασαν τη ζωή τους, χιλιάδες τραυματίστηκαν και χιλιάδες αιχμαλωτίστηκαν. Συνολικά οι νεκροί των μαχών, οι τραυματισθέντες θανάσιμα και εξαφανισθέντες του ελλη-

νικού στρατού ανέρχονται σε 42.335, εκ των οποίων οι 1.408 αξιωματικοί.

Από τους συμπατριώτες μας Ευρυτάνες έμειναν εκεί για πάντα 522, συνολικά, εκ των οποίων οι 14 ήταν αξιωματικοί και οι 508 οπλίτες, αριθμός αρκετά υψηλός. Από το παραπάνω σύνολο οι 275 έπεσαν ηρωικά μαχόμενοι στα πεδία των μαχών (ποσοστό 51%), οι 137 απεβίωσαν σε διάφορα νοσοκομεία είτε από τραύματα είτε από διάφορες ασθένειες και κακουχίες (ποσοστό 27%) και 110 φέρονται ως εξαφανισθέντες (ποσοστό 22%). Οι ταλαιπωρίες αφάνταστες και γι' αυτούς που γύρισαν. Σε σχετική έρευνά μας για τη συμμετοχή των Ευρυτάνων στην εκστρατεία αυτή, που σύντομα θα εκδοθεί, αναφέρονται και περιστατικά συγκλονιστικά και λίαν συγκινητικές ιστορίες.

Συγκλονιστικές Ιστορίες από Δομνίστα

- Ο **Νικόλαος Γ. Καραδήμας** από τη Δομνίστα τραυματίστηκε σοβαρά στις επιχειρήσεις της Μ. Ασίας και πέθανε στο VIII Ορεινό Χειρουργείο. Ήταν μνηστευμένος με την **Ξανθή Δ. Σιακαβέλλα**, την οποία, όμως, παντρεύτηκε ο αδελφός του **Σπύρος**. Η αποθέωση της ηθικής και των ηθών της εποχής.

- Ο **Ιωάννης Σπύρου Σιδεράς**, επίσης από τη Δομνίστα, συναντήθηκε τυχαία στο Μέτωπο με τον αδελφό του **Χαράλαμπος**, ο οποίος ήρθε να πολεμήσει από την Αμερική ως εθελοντής. Ο πρώτος σκοτώθηκε στον πόλεμο στις 14-8-1922. Η θλίψη του αδελφού του μεγάλη. Για τη μνήμη του αδελφού του έδωσε το όνομά του στον πρωτότοκο γιο του.

- Ο **Νικόλαος Λάμπρου Μωρίκης** σκοτώθηκε τον Αύγουστο του 1922. Ετάφη από τον αδελφό του **Θωμά**, ο οποίος, επίσης, ήρθε από Αμερική ως εθελοντής για να πολεμήσει υπέρ πίστεως και πατριδος.

- Ο ίδιος, ο **Θωμάς**, πιάστηκε αιχμάλωτος και επί μία διετία υπέφερε τα πάνδεινα. Για μοναδικό ρούχο είχε μόνο ένα σουβάλι ριγμένο πάνω του ως κάπα. Κι αυτό Χειμώνα - Καλοκαίρι!

- Σύμφωνα με ενθύμηση του **Κώστα Ν. Τσαπραζλή** τα βασανιστήρια των αιχμαλώτων ήταν φρικτά. Γράφει σχετικά στο βιβλίο του «Από τη Δομνίστα στο

Συνέχεια στην 2η σελ.



ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2022

Άγαπητοί εν Χριστώ αδελφοί

Ήμερα ιδιαίτερη ή σημερινή, ημέρα ξεχωριστή, καθώς ή έορτή των Χριστουγέννων θεωρείται μητρόπολη πασών των έορτών. Είναι ημέρα μοναδική και σημείο αναφοράς για όποιον μπορεί να πλησιάσει τη νοητή Βηθλεέμ, έχοντας τη δυνατότητα να συλλάβει τό μεγαλειό της κενώσεως του Θεού Λόγου και της ενανθρωπίσεώς Του.

Γυρνώντας 2022 χρόνια πίσω, συναντούμε μία κοινωνία, ή όποια, προσκυνώντας τά είδωλα, είχε θεοποιήσει τά ανθρώπινα πάθη, επιδιώκοντας να επαναπαύει και να ήρεμει τη συνείδησή της από κάθε έλεγχο προερχόμενο από τίς άστοχίες, τά λάθη και τίς κακίες της. Ο άνθρωπος ήταν είδος έμπορεύσιμο, καθώς όν θνητοί τόν έφερναν στά σκλαβοπάζαρα, είδος εκμετάλλευσης, ένα άπλό είδος ζωής, τό όποιο μπορούσε να προσφερθεί ως θυσία σε κάποιον ψεύτικο Θεό, μά και να ταφεί ζωντανό δίπλα σε κάποιον επώνυμο νεκρό. Τότε ακριβώς ήρθε τό πλήρωμα του χρόνου και καθώς ό Πατήρ πύδóκησε, έγένετο Σάρξ ό Λόγος και ή Παρθένος έτεκε Θεόν ενανθρωπήσαντα. Τό γεγονός αυτό θά σηματοδοτήσει μία νέα άρχή για τήν κοινωνία, μία νέα φιλοσοφία ζωής, που θά φέρει τόν άνθρωπο πιο κοντά στό Θεό και στό συνάνθρωπο. Κι ενώ, μέχρι λίγες δεκαετίες πριν, βίώναμε τήν κοινωνική συνοχή, τό σεβασμό, τήν αγάπη, τήν ευσέβεια, τή φροντίδα και τήν συμπαραστάση στόν πόνου του άλλου, σήμερα άποξενωθήκαμε και αυτοαπομονωθήκαμε επικίνδυνα. Λίγο ή πολύ όλοι μας βιώνουμε τήν κατάντια της κοινωνίας μας. Πόλεμοι, ένδοικογενειακή βία, αυτόκτονίες, φτώχεια, φορτία δυσβάσταχτα στις πλάτες των ανθρώπων και μεις άπομακρυσμένοι από τό γείτονά μας, συχνά του άρνούμαστε και τήν καλημέρα.

Άπευθυνόμαστε λοιπόν στόν Άγιο Θεό μας προσευχητικά και τόν παρακαλούμε να εύδοκήσει πάλι και να βρεί τόν τρόπο να φωτίσει τούς δυνάτους της γής, ούτως ώστε να σταματήσουν τήν εκμετάλλευση και τήν παραπληροφόρηση των λαών και μεις, στεκόμενοι μπροστά στή φάτνη της Βηθλεέμ, να ειρνεύσουμε έσωτερικά, να συγχωρήσουμε όσους μäs ενόχλησαν και να γίνουμε οίκτιρμονες, καθώς και ό Πατήρ ήμών ό Ουράνιος οίκτιρμων έστί.

Καλά και με Χριστό Χριστούγεννα
Καλή και εύλογημηνά νέα χρονιά

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† ό Καρπενησίου Γεώργιος



Η Χριστουγεννιάτικη πλατεία του χωριού μας

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Τ.Κ. Δομνίστας εύχονται σε όλους τους χωριανούς και φίλους του χωριού μας ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ - ΥΓΕΙΑ!

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

Αικατερίνη Κουτσιμάνη-Πιστιόλη (1948-2022)

Μετά από μακρά ασθένεια έφυγε από τη ζωή η **Αικατερίνη Δημ. Πιστιόλη** και μητέρα του μέλους του Δ.Σ. του Συλλόγου μας **Νίκου Δημ. Πιστιόλη**. Καταγόμενη από τα Τρίκαλα βρέθηκε με την οικογένειά της στην Αθήνα για τον αγώνα του μεροκάματου. Εργάστηκε στο νοσοκομείο «Αμαλία Φλέμιγκ» ως μέλος του νοσηλευτικού προσωπικού και έδωσε τον καλό αγώνα στο χώρο της δουλειάς της προσπαθώντας να κάνει το καλύτερο για τους νοσηλευόμενους και τους συναδέλφους της.



λέμε για το μεγάλωμα και την καλή αποκατάσταση των παιδιών της. Εργατική, φιλότιμη, καλοπροαίρετη απολάμβανε το σεβασμό και την αγάπη όχι μόνο των δικών της αλλά και όσων τη γνώρισαν. Τα τελευταία δύσκολα χρόνια της ασθένειάς της, της δόθηκε όλη η αγάπη και η υποστήριξη που ήταν δυνατόν από τον άντρα της και τα παιδιά της.

Ένωσε τη ζωή της με τον **Δημήτρη Ν. Πιστιόλη** και απήλαυσε την χαρά παιδιών και εγγονιών. Εξαιρετική μητέρα αγωνίσθηκε πλάτη με πλάτη, όπως

Ο Θεός ας την αναπαύει στους ουρανούς και η γη της Δομνίστας που κάλυψε το φθαρτό σώμα της ας την αγκαλιάζει με στοργή. Ευχόμαστε να είναι αιώνια η μνήμη της και ο Θεός να δίνει την εξ ύψους παρηγορία στους αγαπημένους της.

Αιωνία η μνήμη.

Α. Δ. Σταμάτης

Γεώργιος Κων. Σταμάτης (1944-2022)

Έφυγε από τη ζωή σχετικά πρόωρα ο **Γιώργος Σταμάτης**, του Σκφούλα όπως ήταν γνωστός ο πατέρας του. Έκλεισε τον κύκλο της ζωής του ακριβώς την ημέρα των γενεθλίων του, 2 Οκτωβρίου.

Τον θυμάμαι αρχές της 10ετίας του 1950 εκεί στην κάτω γειτονιά, στη Ντούσια, αεικίνητο και δραστήριο όπως ήταν γενικά και όλο το οικογενειακό του δένδρο.

Στην παιδική μου μνήμη κρατώ κάποιες παραστάσεις Καραγκιόζη από τον ίδιο και τα παιδιά της γειτονιάς και της ηλικίας του: Τάκης Παπαδόπουλος, Σωκράτης, Σταματάιοι, Νίκος Παπαδημητρίου, Σταματάιοι του δικού του σπιτιού. Δύο κάθεται ξύλα, ένα σεντόνι, ένα λυχνάρι στημένα στην άκρη του χωραφιού και η μαγεία. Πρωταγωνιστούσε ο ίδιος και άλλοι μεγαλύτεροι στους ήρωες του Καραγκιόζη. Και εμείς οι μικρότε-

ροι καθισμένοι κατάχαμα να χανόμαστε στη μαγεία.

Τα χρόνια κύλησαν, ο Γιώργος και όλοι μεγάλωσαμε και η ζωή μας πήρε στα κύματά της. Ο Γιώργος ριχθηκε στη βιοπάλη - μεγάλη η πατρική οικογένεια και με κορίτσια για προίκες - οι δυσκολίες του καιρού και του τόπου στο Αγρίνιο όπου κατέληξε η οικογένεια.

Έδωσε τον αγώνα τίμια, εργάστηκε επί χρόνια σε τεχνική εταιρεία, έκαμε οικογένεια, μεγάλωσε παιδιά, απήλαυσε τα μικρά και τα μεγάλα της ζωής.

Προσευχόμαστε τώρα για την ανάπαυση της ψυχής του εν ουρανοίς και την εξ ύψους παρηγορία στους αγαπημένους του.

Αιωνία η μνήμη του και ελαφρό το χώμα της γης του Αγρινίου που τον κάλυψε δίπλα σε προ αυτού κοιμηθέντες αγαπημένους του.

Α. Δ. Σταμάτης

Ο ΕΥΡΥΤΟΣ

Ενημερωτικό Δελτίο - Όργανο
του Φιλοπρόδου Συλλόγου Δομνίστας Ευρυτανίας
Ιδιοκτήτης: ΦΙΛΟΠΡΟΔΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Εκδότης - Διευθυντής - Υπεύθυνος κατά το νόμο:
Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κορχόδειλος Παναγιώτης
Αθωνος 17Α Γλυφάδα Τ.Κ. 16562 τηλ.: 6972253207

Επιμέλεια ύλης: Αθανάσιος Δ. Σταμάτης
και Κώστας Α. Παπαδόπουλος

Επιστολές - Συνεργασίες: Κορχόδειλος Παναγιώτης
Ηλεκτρ. σελιδοποίηση-Εκτύπωση:

Εκδόσεις-Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 & Ελλησπόντου Ίλιον
Τηλ.: 210-2619003 - 210-2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΜΝΗΜΕΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ...

Συνέχεια από τη σελ. 1

Καλε-Γκρότο και πάλι πίσω» (Επιμέλεια **Αθαν. Δ. Σταμάτης**) (σελ. 44): «... Βρήκαμε 20 στρατιώτες γυμνούς και στο κορμί τους αυλακίες κομμένες με μαχαίρι και καμένο λάδι ριγμένο μέσα...».

- Ο **Δημήτριος Αθαν. Τσαπραζλής** υπηρετούσε στο θρυλικό 5/42 Σ.Ε., στο οποίο συμπτωματικά ήταν και ο θείος του **Αριστείδης Τσαπραζλής**. Ο **Δημήτριος** σκοτώθηκε στις 21-8-1922 στο Καλε-Γκρότο. Τον ενταφίασε ο θείος του **Αριστείδης**.

Τι συγκλονιστικό! Ο θείος να θάβει τον ανιψιό! Θυμίζει λίγο **Ηρόδοτο!** «Φρικτός ο πόλεμος, γιατί οι γονείς θάβουν τα παιδιά και όχι το αντίστροφο, που είναι και φυσικό!» (Βλ. **Κ. Ν. Τσαπραζλής**, «Από τη Δομνίστα στο Καλε-Γκρότο και πάλι πίσω», Επιμ.: **Α. Δ. Σταμάτης**).

Έχουμε και περιπτώσεις που στην Μικρασιατική εκστρατεία σκοτώθηκε ο πατέρας και στον πόλεμο του '40 ο γιος. Και τι σύμπτωση! Με το ίδιο όνομα. Συγκεκριμένα **Θανασούλας Χρήστος** του **Χρήστου** από τον Προυσό και **Καραδήμας Ζαχαρίας** του **Ζαχαρία** από τη Δομνίστα! Ήταν κοιλάρφανα ή ακόμα αβάπτιστα όταν κλήθηκαν οι πατεράδες τους για τον πόλεμο της Μικρασίας, από τον οποίον δεν ξαναγύρισαν. Την ίδια τύχη είχαν και τα παιδιά τους! Δεν ξαναγύρισαν από τον άλλον πόλεμο, τον πόλεμο του '40!



Ο **Κων/νος Τσακάλης** (από Κρίκελλο) και ο **Ευάγγελος Σιακαβέλλας** (από Δομνίστα) στη **Μ. Ασία**

Β' ΕΚΔΟΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ Ι. Ν. ΑΓΙΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ ΔΟΜΝΙΣΤΑΣ

Επειδή το Ημερολόγιο τσέπης του έτους 2023 του Ιερού Ναού Αγίου Παΐσιου Δομνίστας εξαντλήθηκε και επειδή αρκετοί συγχωριανοί μας το αναζητούν αποφασίστηκε από την Επιτροπή ανέγερσης του παραπάνω ναού να επανεκδοθεί. Έτσι εκδόθηκαν πρόσφατα άλλα 1.000 αντίτυπα, πολλά από τα οποία εστάλησαν ήδη ταχυδρομικά στο εσωτερικό και εξωτερικό.

Σημειώνεται ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το αναζητούν:

Δομνίστα: Ιερός Ναός Αγίου Αθανασίου.

Αγρίνιο: Γεώργιος Μαστρογεωργίου (τηλ.: 6974808868) και **Ηλίας Νταλιάνης** (τηλ.: 6972225563).

Λαμία: Νταλιάνη Ευαγγελία (τηλ.: 6972706406) και **Αγγελής Αντώνης** (τηλ.: 6987976743)

Αθήνα: Κώστας Αντ. Παπαδόπουλος (τηλ.: 6977366813) και **Σωτήρης Λώλος** (τηλ.: 6946680416).



Η επιτροπή ανέγερσης
Ι. Ναού Αγίου Παΐσιου
Δομνίστας Ευρυτανίας
αίτηται
κάθε και Ετήσιο
να είναι για το Νέον Έτος,
μήνας που μας έφτασε
ο ενανθροπισμός Κίβος
από το Σπύλιο της Θηβασίας!



Από την Έκθεση Θεσσαλονίκης: Ο Περιφερειάρχης κ. **Αριστείδης Τσιτσός** με συνεργάτες του και ο **Αντώνης Μερτζάνης**, εκπρόσωπος του Συλλόγου μας.

